

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1059/2024
20.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужилаца „Devix“ д.о.о. Лазаревац и „Пештан“ д.о.о. Буковик, Аранђеловац, чији је заједнички пуномоћник Миодраг Рашић, адвокат из ..., против туженог Град Београд Градска управа града Београда, Секретаријат за инвестиције из Београда, кога заступа Градско правобранилаштво града Београда, Београд, ради накнаде штете, вредност предмета спора ревизијом побијаног дела 29.957.294,44 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 1034/24 од 19.09.2024. године, у седници одржаној дана 20.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против одлуке из става првог изреке пресуде Привредног апелационог суда Пж 1034/24 од 19.09.2024. године, у делу у којем је потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 5738/19 од 13.11.2023. године у ставу првом и трећем изреке; као и одлуке из става другог изреке у делу којим је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1034/24 од 19.09.2024. године, у ставу првом изреке, одбијене су жалбе тужилаца и туженог, као неосноване и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 5738/19 од 13.11.2023. године, којом је у ставу првом изреке делимично усвојен захтев тужилаца и обавезан тужени да тужиоцима исплати 29.957.298,44 динара са законском затезном каматом од 20.05.2016. године, до исплате; у ставу другом изреке одбијен захтев тужилаца у делу којим су тражили да се обавезе тужени на исплату износа од 4.855.126,54 динара са законском затезном каматом од 20.05.2016. године, до исплате и у ставу трећем изреке обавезан тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 3.339.771,88 динара. У ставу другом изреке одбијени су захтеви пуномоћника странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде, у делу у којем није успео у спору, тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због свих законом прописаних разлога, са позивом на одредбу чл. 403. Закона о парничном поступку. Предложио је да Врховни суд преиначи нижестепене пресуде и одбије тужбени захтев у целости.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11..10/23 – др. закон) Врховни суд је одлучио да ревизија туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи туженог којима се указује да је другостепена одлука донета уз погрешну оцену изведених доказа у списима, односно да је таква одлука донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, а у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку. Напротив, побијана одлука заснована је на чињеничном стању, које је утврђено оценом доказа извршеном од стране првостепеног суда који је и спроводио доказни поступак. Стога ни наводи ревидента којима се указује за потребом допунског вештачења, не представљају дозвољен ревизијски разлог, јер битне повреде на које се указује нису могле бити учињене у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац, као извођач и тужени, као наручилац, били су у уговорном односу по основу Уговора број XVIII-06-4011-23 од 16.03.2015. године, чији је предмет био извођење радова на изградњи друге фазе секундарне мреже (II, III и IV етапа) система за наводњавање пољопривредног земљишта у градској општини Гроцка. Уговором је био предвиђен рок за завршетак радова од 8 месеци од дана увођења у посао уз уговарање да је рок битан елемент уговора. На основу Анекса 1 тог уговора од 06.01.2016. године, којим су уговорени вишкови радова и Анекса 2 од 18.02.2016. године, којим је констатована потреба за извођењем непредвиђених радова, те продужење рока на 11 месеци од дана увођења у посао, рок за извођење радова је био 19.05.2016. године. Дописом од 23.05.2016. године тужени је обавестио првотужиоца да је уговор раскинут по самом закону. До раскида уговора је дошло истеком фиксног рока, а у току првостепеног поступка утврђено је да главни пројекат за извођење радова на изградњи друге фазе секундарне мреже (II, III и IV етапа) система за наводњавање пољопривредног земљишта у Гроцкој, најпре, није садржао све елементе који су потребни за обележавање трасе цевовода, те да су такви недостаци довели до потребе за непредвиђеним радовима који нису били обухваћени понудом и премером радова у главном пројекту. До раскида уговора извођачу није достављена комплетна техничка документација, јер није постојала сагласност на техничке услове извођења радова на раскопавању пута и поновном враћању у пређашње стање. Приликом извођења радова постојала су одступања од пројекта која су била мања и одобрена од стране надзорног органа, те условљена тереном на којем су извођени радови. Тужиоци су, као извођачи, набавили потребан материјал за уградњу и исти је распоређен на лице места трасом којом је требало да иде цевовод. Раскидом уговора набављени материјал је остао на лицу места. Из налаза и мишљења судских вештака утврђено је да је вредност набављеног, а неутрађеног материјала, по основу закљученог уговора и анекса, прихваћеног од стране надзорног органа 25.069.778,62

динара, а да надзорни орган и пројектант нису прихватили набављене ваздушне вентиле за подземно безшахтно полагање у укупној вредности од 3.276.041,86 динара, јер не задовољавају стандарде који су прихваћени у пројекту. Вредност неплаћених, а изведених радова по основу закљученог уговора и анекса 1, који су евидентирани и потписани од стране надзорног органа у грађевинској књизи, је 4.887.519,82 динара. Радови, чију исплату тужиоци потражују по трећој привременој ситуацији, у износу од 1.579.074,39 динара нису доказани јер судски вештаци нису могли у поступку вештачења да утврде да су изведени. Изласком на лице места утврђено је постојање недостатака у погледу неплаћених радова, али и да су недостаци такви да су могли бити отклоњени у даљем извођењу радова. Такође је утврђено да је уграђена опрема почела да рђа због протекла времена, неупотребе и одржавања. Закључени уговор од 16.03.2015. године није извршен у накнадном року сходно Анексу 2 од 18.02.2016. године. Основни узрок немогућности да се уговор изврши у року, као и узрок раскида је постојање више недостатака у главном пројекту, чија израда је била обавеза наручиоца, овде туженог. У току поступка је утврђено да су одређени недостаци главног пројекта отклоњени његовом допуном, али је остао нерешен проблем извођења дела радова уз јавне саобраћајнице и државни пут, будући да је то за последицу имало непредвиђене радове у циљу враћања терена уз те саобраћајнице у првобитно стање. Тужени је поступак јавне набавке за непредвиђене радове по предметном уговору прекинуо због чињенице да је понуда извођача оцењена као неприхватљива.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је кривица за раскид уговора на страни туженог, као наручиоца и да тужиоцима, као извођачима и уговорној страни из уговора који је раскинут, припада право на накнаду штете, у складу са чл. 132. ст.1. ЗОО. Наведено из разлога што је главни пројекат имао недостатке, због чега су тужиоци као извођачи каснили са почетком извођења радова по уговору, након што су извршили увид у главни пројекат и истакли примедбе и недостатке које садржи исти, те је отклањање тих недостатака било на страни наручиоца. У току реализације уговора наручилац недостатке није отклонио због чега се јавила потреба за непредвиђеним радовима, којима би се недостаци у пројекту отклонили. Понуду тужилаца за извођење непредвиђених радова тужени није прихватио што је довело до раскида уговора истеком рока. Стога, према становишту првостепеног суда, тужиоцима припада право на накнаду штете на име вредности порученог материјала за реализацију закљученог уговора, као и за неплаћене изведене радове који су оверени од стране надзорног органа. Сагласно изнетом, првостепени суд је на основу чл. 132. ст. 1. и чл. 262. ст. 2. ЗОО обавезао туженог на исплату износа од 29.957.298,44 динара тужиоцима при томе водећи рачуна да се наведени износ односи на предвидиву штету у смислу одредбе чл. 266. ст. 1. ЗОО јер се ради о штети у вредности опреме и радова који су били предвиђени уговором и анексом закљученим између парничних странака. Тужиоцима је у смислу чл. 277. ст. 1. и чл. 186. ЗОО на наведени износ досуђена законска затезна камата од 20.05.2016. године, до исплате, будући да је пре наведеног датума спорна опрема набављена и да су неплаћени радови изведени пре изјаве туженог да је уговор раскинут 19.05.2016. године.

Другостепени суд је у потпуности прихватио образложење првостепеног суда у смислу чл. 396. ст. 2. Закона о парничном поступку и потврдио првостепену пресуду.

По оцени Врховног суда, правилном применом материјалног права су нижестепени судови усвојили тужбени захтев за исплату износа од 29.957.298,44 динара са законском затезном каматом од 20.05.2016. године, до исплате.

Одредбом члана 125. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да кад испуњење обавезе у одређеном року представља битан састојак уговора, па дужник не испуни обавезу у том року, уговор се раскида по самом закону.

Сагласно члану 132. ст. 1. ЗОО раскидом уговора обе стране су ослобођене својих обавеза, изузев обавезе на накнаду евентуалне штете.

Према одредби члана 262. став 2. истог закона кад дужник не испуни обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати и накнаду штете коју је услед тога претрпео.

Поверилац има право на накнаду обичне штете и измакле користи, коју је дужник у време закључења уговора морао предвидети као могуће последице повреде уговора, а с обзиром на чињенице које су му тада биле познате или морале бити познате, сагласно члану 266. став 1. Закона о облигационим односима.

Узимајући у обзир природу потраживања на које се односи предмет тужбеног захтева произлази да се ради о накнади штете коју тужилац потражује од туженог због неиспуњења уговорних обавеза, сагласно чл. 262. ст. 2. ЗОО. Одговорност уговорне стране која није била верна уговору односи се на штету коју је дужник у време закључења морао предвидети као могуће последице повреде уговора, а с обзиром на чињенице које су му тада биле познате или морале бити познате, према чл. 266. ст. 1. ЗОО. Наиме, уговор од 16.03.2015. године није извршен у предвиђеном року од 11 месеци, који је коначно дефинисан Анексом 2. уговора од 16.03.2015. године. Стога, уговор је сагласно чл. 17. ст. 2. уговора и чл. 125. став 1. ЗОО раскинут по самом закону. Разлог томе је постојање више недостатака у главном пројекту, а чија израда је била на страни наручиоца - туженог. Према чињеничном утврђењу, није решен проблем извођења дела радова уз јавне саобраћајнице и државни пут, што је за последицу имало непредвиђене радове у циљу враћања терена уз те саобраћајнице у првобитно стање. Стога, до неизвршења уговора у року, а тиме и раскида уговора, дошло је услед последица које су проузроковане недостацима у пројекту, за који је по уговору одговоран тужени. Наведено је довело до настанка штете на страни тужилаца у вредности набављеног а неутрађеног материјала, који је прихваћен од стране надзорног органа, те изведених радова, а неплаћених радова.

Тужени је у ревизији указивао на постојање сагласности Секретаријата за саобраћај града Београда за посебну организацију саобраћаја, али наведено није од утицаја у конкретном случају будући да постојање сагласности за посебну организацију саобраћаја није у вези са насталом спорном обавезом враћања терена уз саобраћајнице у првобитно стање, на коју се односи настала потреба за непредвиђеним радовима.

Такође, тужени у ревизији истиче наводе које је истицао и у жалби, а то је да није узет допринос тужиоца раскиду уговора. Међутим, према чињеничном утврђењу, допринос тужилаца, као извођача, није утврђен будући да су исти поступали савесно и одговорно. Опредељена цена за непредвиђене радове, како правилно закључују и нижестепени судови, није од утицаја из разлога које су детаљно образложили нижестепени судови.

Без утицаја на другачију одлуку су наводи туженог да су радови изведени неквалитетно. Наведено из разлога што се радило, у конкретном случају, о радовима на изградњи цевовода која никада није довршена, услед пропуста на страни туженог, па се стога није могла ни испитати функционалност истог. Осим тога, иако су вештаци указали на одређене недостатке у изведеним радовима, које су утврдили изласком на терен, наведено није од утицаја на накнаду штете у конкретном случају, будући да би недостаци могли бити отклоњени даљим извођењем радова.

Следом свега напред наведеног, правилно су нижестепени судови применом чл. 132. став 1. и 262. став 2. Закона о облигационим односима обавезали туженог на исплату износа од 29.957.298,44 динара тужиоцима, водећи рачуна да се наведени износ односи на предвидиву штету у смислу одредбе члана 266. став 1. Закона о облигационим односима јер се ради о штети у вредности опреме и радова који су били предвиђени уговором и анексом закљученим између парничних странака. Код напред наведеног ирелевантно је указивање туженог на то да тужени није дао налог тужиоцима да набаве комплетну опрему.

Из наведених разлога, неоснована је ревизија туженог, па је Врховни суд применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић